מצע מפ"ם לכנסת הששית. עמ' 26 ← להגנת הדמוקרטיה וביצורה.

מצע מפ"ם לכ

בתוצאות הבחירות להסתדרות, רשמו מפלגות ה„מערך" ירידה תלולה. מפלגות ה„מערך" באו על עונשן מחמת מדיניותן הכושלת, הכלכלית, הסוציאלית והמקצועית. גח"ל ורפ"י עלו על הגל העכור של דימאגוגיה סוציאלית ועדתית והוליכו־שולל אנשי־עמלים מתוך השכ־בות המקופחות והמקופחות, אשר התאכזבו מדרכן של מפלגות־ה„מערך".

מפ"ם הגבירה משקלה והוכיחה עצמה ככוח המשמש מחסום בפני הימין. עלינו עליה ניכרת בריכוזי היישוב העירוני והחקלאי. מ־66 אלף קולות בבחירות 1959 הגענו עתה ל־95 אלף קול.

עתה עומדים אנו לפני מבחן חדש. העם נקרא להכריע על דמות המדינה ועל דרכו ואופיו של השלטון לתקופת ארבע השנים הקרובות.

רבות המשימות הצפויות למדינת ישראל. חישול כוח־המגן תוך יוזמת־שלום מתמדת; הרחבת זרם העליה מכל הארצות ומכל המשט־רים; חידוש פעולת ההתיישבות במרחבי־הארץ; פיתוח אוצרות־הטבע; קידום עצמאותנו הכלכלית והקטנת הגרעון המסחרי; צימצום הפער בין השכבות; מיזוג העדות וקיום שוויון לאומי מלא; הבטחת רמת־חיים הוגנת לעמלים; העלאת השכר לשכבות המקופחות וקיום תעסוקה מלאה; הרחבת רשת־החינוך וקידום המדע, התרבות והאמנות.

תנועת־העבודה היתה והינה הנושא המרכזי להגשמת משימות־התקופה. היא סללה את הדרך לבינין המדינה. ציבור העובדים בעל הכרה, מלוכד ורב־און הוא ערובה להתקדמותה של ישראל לקראת חברה סוציאליסטית, מקבצת־גלויות, דימוקראטית ושוחרת־שלום. של־טון פועלי־חלוצי בראש המדינה בכוחו להגשים את משימות־התקופה.

שתיים הן הסכנות, הנשקפות עתה למעמדה ההגמוני של תנועת הפועלים במדינה: ליכודו של הימין בגוש חירות־ליברלים, הלוחם לאינטרסים של הבורגנות הטפילית; והופעתה של רפ"י, בראשותו של ד. בן־גוריון, המאיימת להטיל את המדינה לתוהו־ובוהו ולפגוע במש־טר הדמוקראטי. מפלגות ה„מערך" אין בכוחן לשמש מחסום בפני הימין וערובה לדימוקראטיה.

רק בכוחה של מפ"ם, עם עליית משקלה, לגדור את הפרצות שנפרצו על־ידי המדיניות הכושלת של ה„מערך", לבצר את הדימו־קראטיה במדינה, ולהבטיח את ההגמוניה הפועלית נגד התפרעותן של גח"ל ורפ"י.

נוכח המשימות של התקופה ואל מול סכנות הנשקפות למדינה מבית ומחוץ, צו־חיים הוא לתנועת־הפועלים לכונן, יחד עם כוחות מתקדמים בעם, ממשלה פועלית־חלוצית־מתקדמת, על־יסוד תוכנית מוסכמת ושיתוף נאמן בהנהגת המדינה.

בתקופת הכנסת החמישית מנעה מפא"י את שיתופנו בקואליציה. פעמים התנהל משא־ומתן. אך תביעותינו להבטחת השכר הריאלי של העובד, לנקיטת אמצעים יעילים לשם החשת חיסולן של משכנות־העוני, לביטול הממשל הצבאי, למניעת השתלטותם של היסודות הדתיים ולמפנה במדיניות החוץ — נתקלו בהתנגדותה של מפא"י, ואף אחדות־העבודה־ההחזיקה אחריה. מפ"ם נאלצה איפוא לנהל מלחמתה למען האינטרסים הצודקים של ציבור העובדים והמוני־העם ולמפנה במדיני־יות־החוץ־והפנים, מחוץ לממשלה, כאופוזיציה אחראית למשימות המדינה ואיתנה במאבקיה הציבוריים והפארלמנטריים.

מפ"ם חזקה־יותר תפעיל כוחה למען קיום שלטון, אשר יבטיח משטר דמוקראטי במדינה, שוויון לאומי, סוציאלי ועדתי, מדיניות־של־בטחון־ושלום.

נאמנה לחזונה הציוני והסוציאליסטי מגישה בזה מפ"ם את התוכ־נית הבאה לכנסת הששית.

למדיניות של שלום ובטחון, עצמאות ואי־הזדהות

א. לחיזוק הבטחון

1) מדינת ישראל תעמוד במלוא כוחה על משמר במחונה, ריבו־נותה ושלמות גבולותיה.

2) יחוזק כוחו של צה"ל ויסוכלל ציודו. צה"ל יהיה קודש להגנת המולדת וישקוד על אופיו העממי.

3) תוגבר הכוננות הבטחונית וההתנחלות. יידחו תוכניות של [illegible]

להגנת הדימוקרטיה וביצורה

א. תינתן חוקת־יסוד למדינה

הכנסת הששית תחוקק חוקת־יסוד. בזה יחוקן מעוות, הנמשך מאז כינונה של המדינה והפוגע ביסודות משטרה הדימוקראטי.

חוקת־היסוד תכלול בין השאר את העקרונות הבאים:

1) כל יהודי זכאי לעלות לישראל ולהשתקע בה.

2) הריבונות העליונה של המדינה תהיה בידי העם, המבטא את רצונו על־ידי הכנסת, המוסדות המוציאים־לפועל כפופים להחלטות הכנסת.

3) הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, חשאיות, יחסיות, ישירות ושוות.

4) המשפט יהיה בלתי־תלוי.

5) שוויון־זכויות מלא יקויים לכל אזרח ותושב, ללא הבדל גזע, דת, עדה ומין.

6) לאזרח תובטחנה מלוא החירויות הדימוקראטיות וחופש המצפון, הדיבור, הכתב, ההתכנסות, ההפגנות, ההתאגדות וכיו"ב.

7) חופש מלא יובטח לאורח־החיים החילוני או הדתי. לא תהיה כפייה דתית או מצפונית על האזרח והציבור.

8) יובטחו הזכויות הסוציאליות לאזרח, חופש האיגוד המקצועי; חופש השביתה, ללא כפייה בוררית בצורה כלשהי.

9) מקרקעי־ישראל, — והם המקרקעים של המדינה, של רשות־הפיתוח או של הקרן הקיימת לישראל. הבעלות עליהם לא תועבר, אם במכר ואם בצורה אחרת.

ב. תקום מועצה להגנה לאומית

הכנסת תבחר במועצת־הגנה לאומית, שתפקח על ביצוע מדיניות הבטחון, בהתאם להחלטות הכנסת.

ג. תימנע הפלייה, יובטח מיזוג־העדות

הכנסת תחוקק חוק למניעת הפלייה ולקידום מיזוג העדות. תיאסר ותיענש כחוק כל אפליית אדם בשל לאומיותו, עדתו, דתו, ארץ־מוצאו, מינו, השקפתו הפוליטית והשתייכותו המפלגתית — בעבודה, במפעלי־שיכון, בחינוך ובשירותים.

ד. לשוויון מעמדה של האשה במדינה

אחוז הנשים העובדות מחוץ למשק ביתן בישראל הוא מן הנמוכים בארצות התרבות. יש לאפשר לאשה קליטה בעבודה על־ידי:

1) תיקון החוק הקיים, כדי להבטיח לאשה העובדת שכר שווה בעד עבודה שווה בכל התנאים.

2) הקלות במס־הכנסה לאשה העובדת.

3) הקמת מעונות־ילדים ובתי־תינוקות על־חשבון המדינה והמע־בידים.

4) מתן אפשרות של עבודה חלקית לאשה.

5) איסור עבודת לילה.

האשה במשפחה

תיקון חוק הירושה המקפח את האשה. הנכסים שנרכשו ע"י בני הזוג בשנות הנישואים יהוו רכוש משותף.

ה. יובטח שוויון לאוכלוסיה הערבית

1) יבוטל מיד הממשל הצבאי וכן כל חוק, שיש בו משום אפלייה לגבי האוכלוסיה הערבית.

2) יובטח שוויון־זכויות מלא לאוכלוסיה הערבית בכל תחומי החיים בתעסוקה, בשכר ובתנאים סוציאליים, בחינוך, בשירותי הבריאות, הסעד, בקליטת בוגרי בתי־הספר התיכוניים והגבוהים בעבודה, ברשות המוניציפאלית. יינתן ייצוג נאות לערבים במוסדות המדינה ומשרדי הממשלה.

יורחבו אזורי־הבנייה בכפרים הערביים. יובטחו מקומות־מגורים לפועלים ערביים המועסקים מחוץ ליישובי־הקבע שלהם.

3) הכפר הערבי ישולב בתוכניות הפיתוח והתיעוש הארציות והאזוריות, בפעולת ההתיישבות ייושם העקרון של פיתוח ללא נישול; יובטח שוויון של החקלאי בחלוקת מכסות קרקע־מים; יינתן עידוד [illegible]